

Kuluttajaturvallisuuslain uudistaminen uhkaa kansalaisjärjestötoiminnan tulevaisuutta

Eläkeliitto ry

Eläkeliiton liittovaltuusto esittää kannanotossaan huolensa Työ- ja elinkeinoministeriön suunnitelmista uudistaa kuluttajaturvallisuuslakia koskemaan myös vapaiden kansalaisjärjestöjen elinkeinotoiminnan ulkopuolista sääntömääräistä perustoimintaa.

Yleishyödyllisten yhdistysten toiminta on lähtökohdiltaan aivan erilaista kuin elinkeinotoiminta, jonka asiakkaiden tärkeäksi oikeussuojakeinoksi kuluttajaturvallisuuslaki on alun perin laadittu. Yhdistyksen jäsenet järjestävät toimintaa valtaosin vapaaehtoisvoimin. Onkin selvää, ettei yhdistystoiminta voi olla kuluttajaturvallisuuslainsäädännön mukaista kuluttajapalvelua. Suomalaiseen järjestötoimintaan osallistuvat kansalaiset eivät ole ”kuluttaja-asiakkaita”, jotka nauttivat oman yhdistyksensä elinkeinotoimintapalveluista. Toteutuessaan kuluttajaturvallisuuslain uudistus asettaisi suomalaisille yhdistyksille uusia, monimutkaisia hallinnollisia ja turvallisuuteen liittyviä velvoitteita, jotka on perustellusti tähän asti asetettu voittoa tavoitteleville yrityksille niiden kuluttajille suunnattua elinkeinotoimintaa varten.

Liittovaltuusto huomauttaa, että kansalaisjärjestöjen toimintaa säätelee Suomessa ensisijaisesti yhdistyslaki. Yhdistyslain keskeisenä tavoitteena on varmistaa yhdistysten toiminnan avoimuus, demokraattisuus ja lainmukaisuus, tukien näin kansalaisyhteiskunnan vahvistumista ja yhdistysten jäsenten oikeuksien suojelua. Toteutuessaan nyt laadittu lakiehdotus heikentäisi kansalaisyhteiskunnan toimintaedellytyksiä asettamalla epärealistisia vaatimuksia yhdistyksille, jotka perinteisesti luottavat jäsentensä vapaaehtoiseen työpanokseen ja yhteisöllisyyteen. On suuri vaara, että yhdistysten vastuutehtäviin ei näiden kohtuuttomien vaatimusten johdosta enää löydetä luottamushenkilöitä.

Liittovaltuusto yhtyy niihin lakiuudistuksen kritikoihin, jotka ovat perustellusti huomauttaneet, että nyt valmisteltu kuluttajaturvallisuuslain uudistus on jyrkässä ristiriidassa pääministeri Orpon järjestö- ja vapaaehtoistoiminnan hallinnollista taakkaa keventävien suunnitelmien kanssa.

Esitys kohdentuu mitä suurimmassa määrin iäkkäisiin järjestötoimijoihin. Valtaosa suurimpien kansanterveys- ja potilasjärjestöjen jäsenistä on yli 70-vuotiaita. Vapaaehtoistyön tekijöistä kaikkein aktiivisin ryhmä ovat eläkeläiset. Ilman sosiaali- ja terveysjärjestöjen vapaaehtoisia monia suomalaisten hyvinvointia tukevia palveluja ei olisi, eikä julkinen sektori pysty paikkaamaan järjestöjen ja vapaaehtoisten tekemää työtä.

Vuonna 1919 Suomen tasavallan ensimmäisten lakien joukossa tuli voimaan yhdistyslaki. Liittovaltuusto muistuttaa, että vapaus yhdistyä ja toimia yhteisen asian puolesta on kansalaisten perusoikeus. Työ- ja elinkeinoministeriön suunnitelmat ulottaa yleishyödyllinen yhdistystoiminta kuluttajaturvallisuuslain soveltamisalan piiriin on jyrkässä ristiriidassa tämän perusoikeuden toteutumisen kanssa. Perustuslailliset oikeudet kuulukoot yhdistyksille myös jatkossa.

Lisätiedot:

Anssi Kemppe, Eläkeliitto ry:n toiminnanjohtaja, p. 040 7257 143

Eläkeliitto on vuonna 1970 perustettu, valtakunnallinen, Suomen suurin ja puoluepoliittisesti sitoutumaton eläkeläisjärjestö. Liittoon kuuluu noin 115 000 henkilöjäsentä, liki 400 paikallisyhdistystä ja 20 piiriä. Eläkeliiton tarkoituksena on eläkeläisten ja eläketurvaa tarvitsevien henkisten ja aineellisten etujen ja oikeuksien valvominen sekä sosiaalisen turvallisuuden ja hyvinvoinnin edistäminen.